מי פטר נפשיה בו'. אבל הגודל עצמו פשיטא דמצי פטר נפשיה אי לא בעי למיעבד מצוה מן המובחר: גנב

דאיעבר מקלוט כר' שמעון. קלוטו פרסותיו קלוטות וגולד מן הטהור ורבי שמעון קרי ליה טומאת דתניא בכורות (דף ו:) רבי שמעון אומר גמל [ויקרא יא:] גמלא[a] שני פעמים אחד גמל הגולד מן הגמלה ואחד גמל הגולד מן הפרה ואפילו עברתו מן הטהור משור גמור קאסר ליה ר"ש ופליג עליה רבי יהושע [בכורות ז.] היכא דעברתו מן הטהור משור שאינו קלוט ומתירו בסימן אחד של טהרה או מעלה גרה או מפרים פרסה ודורש את זה לא תאכלו את הגמל [שם] זה אי אתה אוכל בסימן אחד אבל יש אחר שאתה אוכל בסימן אחד ואי זה זה טומאת הגולד מן הטהור ועיבורו מן הטהור יכול אף עיבורו מן הטומאה כלומר יכול כשם שאני מכשיר בו כך אני מכשיר בבנו אם נתעברה פרה היממו מ"ל שה כשבים ושה עזים[b] עד שיהא גולד משני כשבים שיהו אביו ואמו כשבים והיא פסולה דבנו דנפקא ליה לר' יהושע מכשבים משמע ליה לרבא משה: **מי פטר גנב נפשיה. גבי בעלים: בכבש.** דאמר ליה עולה קא מחייבת ועולה משלימנא לך[c] ולא אפסדתך תו מידי דהא יולא בה אתה ידי נדרך: **גנב פטר עצמו.** דאתגלומין דבעלים מחייב והרי הוליאו ידי נדרו ואפסידא דהקדש מיפטר דמבית האיש כתיב[d] ולא הקדש ואליבא דר' שמעון נקט לה דאמר קדשים שחייב באחריותן חייב. פלוגתייהו דרבנן ור"א וטעמייהו בפרק בתרא דמנחות [קז:]: **מתני' אז שהיה לו בו שופפות.** קולס שגנבו לא קיימן ביה ומכרו[e] כולו באיסורא: **הנוחר.** [f] קורעו מנחיריו עד לבו: **והמעקר.** עוקר סימניו: **פטור.** ואפי' לרבנן דהא לאו שחיטה היא כלל: **גמ' מאי חוץ מאחד ממאה.** כלומר ממאה קאמרינן דאי שייריה הוי שיורא: **הניחר עמו.** כגון מבשרו אבל שיורא עורה וקרניה וגיזותיה לא הוי שיור: **ולוי אמר.** אפילו גיזותיה הוי שיור: **המעכב בשחיטה.** דבר שאם ניטל הימנה נעשית בו נבילה מחייס כגון ווסט או קנה או הירך[g] וחלב שלה או כבד או אחד מבני מעייס דלא מתיר לה שחיטה אבל ידה ורגלה מן הארכובה ולמטה לא. וטעמא דכולהו מפרש לקמן: **אלא לרב דאמר רמאן.** אי כת"ק אפי' חוץ מגיזותיה אי כרבי אפילו ידה נמי לא: **מידי דהוי בטביחה.** הוי שיור במכירה: **ור"ש בן אלעזר.** לא דריש דומיא דטביחה ומיהו גיזותיה לא הוי שיור דלמיגז קיימי: **אם הקיטעם.** אע"ג דליכא כולה חייב דמאי דגנב הא זבין כוליה: **שופף שגנב מחבירו.** פטור מארבעה וממשה אפי' מחלק חבירו דליכא וטבחו כולו באיסורא: **שופף שטבח לדעת חבירו.** משלמין בין שניהם דליכא וטבחו כולה בחיובא דהטובח חייב על חלקו וחבירו נמי עשאו שליח והא רבינן לעיל (דף עא.) דיש שליח לדבר עבירה הכא דאמרינן תחת [שמות כא] לרבות את השליח: **שופף שטבח שלא לדעת חבירו.** פטור דליכא וטבחו כולו בחיובא דבהסוא פגיא דחבריה לא נעשה שליח והוה ליה כטובח ומוכר אחר הגנב דפטור ועל חלקו נמי פטור הואיל וליכא וטבחו כולו בחיובא. [h] ואף על גב דאמרן לעיל [עא:] חמשה בקר ואפי' חמשה חלאי בקר הני מילי היכא שגנב בהמת השותפין וטבחו ואחר כך הודה לאחד מהם על חלקו דבשעת טביחה הואי כוליה בחיובא והכי אמרינן בהגוזל (לקמן דף קו:) דשותף שטבח שלא לדעת חבירו פטור: **חוץ משלשים יום.** אעשה בה מלאכתי: **חוץ ממלאכה.** אם תרלה לשוחטה שחוט מיד ואם תעשה בה מלאכה המלאכה היא שלי מי הוי שיור או לא: **עובר ירך אמו הוא.** פלוגתא בתמורה (ג: לא.): **גנב ונתן לאחר ובטבח.** לא נתן בתמנה דא"כ אפילו לא טבח מיחייב אתתינה משום מכירה כדקתני סיפא אלא עשאו שליח לטביחה או למכירה: והקיף

קיב א מיי' פט"ז מהל' מעשה הקרבנות הלכה ג:
קיג ב מיי' שם הלכה ז:
קיד ג מיי' פ"ב מהל' גניבה הלכה יא טור ח"מ סימן שנ סמג עשין עח:
קטו ד מיי' שם הל' ח:
קטז ה ו ז מיי' שם הלכה יא:
קיז ח מיי' שם הל' ט:
קיח ט מיי' שם הי"ל:
קיט י כ מיי' שם הי"ב:
קכ ל מיי' שם הל' י:

רבינו חננאל

הא דבעי רבא הרי עלי עולה והפריש שור וגנבו גנב, מי מצי גנב למיפטר נפשיה, בכבש לרבנן או בעולת העוף אליבא דר' אלעזר בן עזריה, שיביא כבש וישחטנו בפנים לשום בעליו או עוף, והדר פשטה דמצי פטר נפשיה בהכי דתנן בסוף פרק מנחות [קז.] האומר הרי עלי עולה יביא כבש ר' אלעזר בן עזריה אומ' יביא תור או בן יונה. **מתני'. מכרו חוץ מאחד מאמה בו וכול'.** הא דתנינן חוץ ממאה בו לאו דוקא אלא אפילו פחות מזה, וחלקו בזה רבותינו. רב אמ' חוץ זה בענן שישייר דבר הנותר עמו בשחיטה כגון אבר או בשר וכיוצא מן הבשר ומן האיברין. אבל כגון גיזה וקרן וצפורן אין שיורו שיור. תנא קמא דמתיתבי סבר דבר הניתר בשחיטה כגון היד והרגל, דזולתן כגון הקרן והגיזה הכל הוי שיור. ר' אומ' דבר המעכב בשחיטה, פיר' שאם תקחנו תיפסל השחיטה כגון הרגל ... שיור, זולתי זה לא הוי שיור איפשר שיחתכנה וישאר ... הן מאחר שפירשו וכל דבר ועניינו והחלוקה בין רבי לרב. רב סבר ... שהוא בחזקת אבר מן החי שאינו ניתר אלא בשחיטה הוא דהוי שיור ... חתך אינה נטרפת הבהמה, וכל שכן בדבר הנטרפת בו. ור' סבר דבר הנטרפת בו כגון היד והרגל מן הארכובה ולמעלה או הלב והריאה וכיוצא בהן, דבר הנטרפת בהמה בו, ואם יחתך אותו הדבר לא תעלה לבהמה שחיטה הוא דהוי שיור, ואם שייר פטור מלשלם דלא מכרו עדיין, אבל זולתו לא. **תנו רבנן** הגונב הקיטעת והחיגרת והסומא, וכן הגונב בהמת השותפין ושותף שגנב מעלמא, וטבח או מכר לדעת שותפו חייב, ושותף שגנב משותפו בדבר שיש לו חלק בו פטור. **הא דבעי ר' ירמיה מכרה חוץ משלשים יום,** כלומר תחזור לרשותו שלשים יום, או חוץ ממלאכתה כלו' שתהיה מלאכתה שלגנב, וכן עוברה אליבא דמאן שאמר עובר לאו ירך אמו הוא, ועלתה בתיקו. וכן בעיא דרב פפא.

תורה אור השלם

1. כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מָכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה: שמות כא לז

הגהות הב"ח

(א) גמ' דומיא דוטבחו ור' שמעון וכו' דלא למיגז קיימא: (ב) רש"י ד"ה בכבש וכו' משלימנא לך גבי הקדש ולא אפסדתך:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה שותף שטבח כו' ואע"ג דאמרן לעיל. עי' רש"י לקמן דף קו ע"ב ד"ה בשותף שטבח ול"ע:

מוסף רש"י

הרי עלי עולה יביא כבש. פחות שבעולות, דעולה ליכא לספוקי אלא זבוכרים (מנחות קז.). שותפין שגנבו. והאחד הוליאה מרשות בעלים לדעתו ולדעת חבירו (ב"מ ח.).

---

a) מנחות קה. קז. תמורה כ., ב) ע' בשלטי הגבורים פ"ק דב"ב דף ו., ג) [מו מכרו כל"ל], ד) [תוספתא פ"ז], ה) [שבת לג: ע"ש לע"ק, ב"מ ח.], ו) [מולין נח. וש"נ], ז) [תוספתא פ"ז], ח) [דברים יד], ט) [שמות כב], י) [שמות כא], כ) בפרש"י חולין פה ע"ב פירש חוקנו (חו"י), ל) ס"א לו מלל ול"ל כלפניו. רש"ל.

---

a) גמ' דומיא דוטבחו ור' שמעון וכו' דלא למיגז קיימא: (ב) רש"י ד"ה בכבש וכו' משלימנא לך גבי הקדש ולא אפסדתך:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה שותף שטבח כו' ואע"ג דאמרן לעיל. עי' רש"י לקמן דף קו ע"ב ד"ה בשותף שטבח ול"ע:

מוסף רש"י

הרי עלי עולה יביא כבש. פחות שבעולות, דעולה ליכא לספוקי אלא זבוכרים (מנחות קז.). שותפין שגנבו. והאחד הוליאה מרשות בעלים לדעתו ולדעת חבירו (ב"מ ח.).